

Sygn. akt IV KK 145/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 1 czerwca 2022 r.,

w sprawie **A. P.**

w przedmiocie wyroku łącznego

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa [...],

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 30 lipca 2021 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B., rozpoznając sprawę A. P., skazanego:

1. wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 17 lipca 2013 r., sygn. akt III K 152/12;
2. wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 8 września 2014 r., sygn. akt III K 82/14;

3. wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt IV K 175/12;
4. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w B. z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt III K 132/14;
5. wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 sierpnia 2020 r., sygn. akt III K 79/19,

wyrokiem łącznym z dnia 30 lipca 2021 r., sygn. akt III K [...]:

1. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie z zakresie objęcia wyrokiem łącznym kary orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 17 lipca 2013 r., sygn. akt III K 152/12;
2. na mocy art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 2015 r. w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach 2, 3 i 5 wymierzył skazanemu A. P. karę łączną 6 lat pozbawienia wolności;
3. na mocy art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 2015 r. w miejsce kar grzywny orzeczonych w wyrokach opiszanych w punktach 2 i 5 wymierzył skazanemu A. P. karę łączną grzywny w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wartość jednej stawki na kwotę 30 zł.

Powyższy wyrok łączny zaskarżony został apelacją obrońcy skazanego, który zarzucił:

„ 1. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść wyroku art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k., a to:

- poprzez przekroczenie granic uznania oraz zastosowanie zasady asperacji i niezastosowanie zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności, pomimo okoliczności podmiotowych dotyczących sprawcy, które przemawiały za zastosowaniem wobec niego zasady pełnej absorpcji, zwłaszcza iż czyny objęte połączonymi wyrokami popełnione były w tym samym czasie, są to zachowania tego samego rodzaju, jednym z góry powziętym zamiarem (co wynika z uzasadnienia wyroków) i łączy je bliskość podmiotowa i przedmiotowa i tożsamość czynów, a nadto popełnione zostały ponad 10 lat temu — stąd zgodnie z orzecznictwem Sądów Najwyższych przemawiało za zastosowaniem pełnej

absorpcji, tymczasem gdyby skazany odbywał kary bez wydania wyroku łącznego kara wymierzona stanowiłaby prawie pełną kumulacją pomniejszoną o jedynie 6 miesięcy.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść tego orzeczenia polegający na:

- nieprawidłowym ustaleniu, że dotychczasowa postawa skazanego i względy prewencyjne nie przemawiają za zastosowaniem przy ustalaniu wymiaru kary zasady absorpcji, podczas gdy czyny popełnione były 10 lat temu, objęte początkowo jednym postępowaniem przygotowawczym, które podzielone zostało na 4 odrębne postępowania mimo iż sprawy wszystkie dotyczyły tego samego zachowania skazanego popełnionego z jednym z góry powziętym zamiarem i dotyczyły identycznych zachowań popełnionych w tym samym czasie.

3. rażąco niewspółmierność kary polegającą na jej wymierzeniu z zastosowaniem zasady asperacji zbliżonej do zasady kumulacji, albowiem gdyby połączyć kary na zasadach obowiązujących uprzednio to pełna kumulacja wynosiłaby 6 lat i 6 miesięcy, podczas gdy prawidłowa ocena postawy skazanego oraz okoliczności podmiotowe i przedmiotowe popełnionych przestępstw objętych wyrokiem łącznym, ich zbieżność czasowa i przedmiotowa przemawiały za zastosowaniem przy ustalaniu wymiaru kary zasady absorpcji, co wynikało z zastosowania ustawy obowiązującej do 1 lipca 2015 r. w wyroku”.

Stawiając te zarzuty obrońca skazanego wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i wydanie wyroku łącznego z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, tj. wymierzenie kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 17 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa [...], uchylając rozstrzygnięcia zawarte w pkt I – IV wyroku Sądu pierwszej instancji, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. na mocy art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 4 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. do 23 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył skazanemu A. P. kary łączne pozbawienia wolności objęte wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w B. z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt III K [...] oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 sierpnia 2020 r.

sygn. akt III K [...] i orzekł wobec skazanego karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na mocy art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 2 i 4 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. do 23 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył skazanemu A. P. kary łączne grzywny objęte wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w B. z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt III K [...] oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 sierpnia 2020 r., sygn. akt III K [...] i orzekł wobec skazanego karę łączną grzywny w wymiarze 300 stawek, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 zł.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok łączny utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wywiódł obrońca skazanego i zaskarżając go w całości zarzucił „obrazę art. 457 § 3 k.p.k. przez nierozważenie i nieustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy do wszystkich zarzutów i wniosków apelacyjnych skazanego i jego obrońcy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to do zarzutu przekroczenia granic uznania oraz zastosowanie zasady asperacji i niezastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności, pomimo okoliczności przedmiotowych oraz podmiotowych dotyczących sprawcy, które przemawiały za zastosowaniem wobec niego zasady pełnej absorpcji, zwłaszcza iż czyny objęte połączonymi wyrokami popełnione były w tym samym czasie, są to zachowania tego samego rodzaju, jednym z góry powziętym zamiarem (co wynika z uzasadnienia wyroków) i łączy je bliskość podmiotowa i przedmiotowa i tożsamość czynów, a nadto popełnione zostały ponad 10 lat temu, objęte były początkowo jednym postępowaniem - co zgodnie z orzecznictwem Sądów Najwyższych przemawiało za zastosowaniem pełnej absorpcji, zwłaszcza iż kolejne prowadzone postępowania winny być umorzone z uwagi na powagę rzeczy osądzonej”.

W konkluzji kasacji obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w B. wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, a to pozwoliło na oddalenie jej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Przedstawiając powody takiego rozstrzygnięcia, zaznaczyć trzeba, że zidentyfikowanie zarzucanego w kasacji uchybienia wymagało skorzystania z możliwości jakie daje przepis art. 118 § 1 k.p.k. Gdyby bowiem przyjąć, że skarżący – tak jak wskazuje w zarzucie – podnosi jedynie naruszenie przepisu art. 457 § 3 k.p.k., to wykazując bezzasadność kasacji, wystarczyłoby stwierdzić, zgodnie z treścią art. 537a k.p.k., że nie można uchylić wyroku sądu odwoławczego z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 457 § 3 k.p.k.

Mając na względzie, iż skarżący zarzuca Sądowi odwoławczemu, że nie rozważył wszystkich zarzutów i wniosków apelacyjnych, przyjąć trzeba, że wskazaną w kasacji podstawę jej wniesienia stanowi uchybienie odpowiadające naruszeniu przepisu art. 433 § 2 k.p.k.

Wbrew stanowisku skarżącego, określony w tym przepisie standard należytego rozpoznania środka odwoławczego – wyrażający się w obowiązku rozważenia wszystkich wniosków i zarzutów odwoławczych – został przez Sąd Apelacyjny zachowany. Znalazło to odzwierciedlenie zarówno w treści zaskarżonego rozstrzygnięcia, jak i jego uzasadnieniu. Lektura tego ostatniego udziela odpowiedzi na pytanie czym kierował się Sąd odwoławczy nie dzieląc zapatrywania apelującego, upatrującego istnienia przesłanek do wymierzenia kary łącznej w oparciu o zasadę pełnej absorpcji w tym, że podlegające łączeniu kary dotyczyły zachowań, które stanowiły jeden czyn. Sąd Apelacyjny wskazał również okoliczności, które miał na względzie kształtując wymiar kary łącznej na zasadzie asperacji.

Argumentacja przedstawiona w kasacji nie pozwala na wzruszenie zaskarżonego wyroku w postępowaniu kasacyjnym, z dwóch powodów.

Po pierwsze, jak słusznie stwierdzono w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego, w niniejszym postępowaniu brak było podstaw prawnych do ustalenia, że czyny za które orzeczono kary podlegające łączeniu stanowiły jedno przestępstwo.

Nie negując prawa strony do prezentowania własnej oceny prawnej zachowań stanowiących przedmiot postępowań zakończonych wyrokami objętymi wyrokiem łącznym, wyrażającej się m.in. w kwestionowaniu niezastosowania w wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] wydanego w sprawie o sygn. akt II AKa [...] instytucji z art. 12 k.k. podkreślić należy, iż – nawet przy założeniu słuszności poglądu skarżącego – nie ma on znaczenia dla niniejszego postępowania, a podnoszona przez skarżącego kwestia pozostawała poza zakresem rozpoznania sądów orzekających w sprawie o wydanie wyroku łącznego, tak samo jak i pozostaje poza zakresem orzekania Sądu Najwyższego.

Oczywistym jest bowiem, że sąd orzekający w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie jest władny dokonywać własnej oceny trafności stosowania instytucji prawa, w oparciu o które ukształtowano odpowiedzialność karną skazanego w łączonych wyrokach i „korygowania” tych orzeczeń.

Po drugie, stosownie do treści art. 523 § 1 k.p.k. w kasacji nie można podnieść skutecznie zarzutu rażącej niewspółmierności kary, o ile taka jej cecha nie jest konsekwencją innego, rażącego naruszenia norm prawa materialnego lub procesowego, które mają charakter obligatoryjny, tj. formułują nakaz lub zakaz orzekania o karze w określony sposób. W rozpoznanej kasacji takiego naruszenia prawa nie wskazano.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w zakresie stanowiącym przedmiot postępowania o wydanie wyroku łącznego, Sąd Apelacyjny uwzględnił relacje podmiotowo – przedmiotowe zachodzące między przestępstwami skazanego oraz względy wychowawcze i zapobiegawcze jakie ma spełnić kara łączna. To, że w ramach sądowego wymiaru kary nie nadał eksponowanym w kasacji okolicznościom takiego znaczenia, jak oczekiwałby tego skazany, nie stanowi rażącego naruszenia prawa. W tej sytuacji, niejako tylko na marginesie, zauważyć należy, że z uwagi chociażby na wskazaną przez orzekające w sprawie sądy postawę skazanego po popełnieniu przestępstwa, powoływanie się w kasacji na czas jaki upłynął od ich popełnienia wydaje się pozbawione racji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

a.s.

